

עפ"ג 39120/12/20 - אסף בן שלמה נגד מדינת ישראל בית המכס ומע"מ ירושלים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

לפני כב' השופט רפי כרמל, סגן נשיא, אב"ד
כב' השופט אריה רומנוב
כב' השופט מרים ליפשיץ-פריבס

עפ"ג 39120-12-20

אסף בן שלמה
ע"י ב"כ עו"ד אסף טל

המערער

נגד

המשיבה

מדינת ישראל בית המכס ומע"מ ירושלים

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט איתן כהן) מיום 5.11.20 בת"פ

26432-04-18.

כללי

1. המערער הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן ב - 26 עבירות של ניכוי מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך במטרה להתחמק מתשלום מס בנסיבות מחמירות, וב - 3 עבירות של שימוש במרמה, עורמה או תחבולה במטרה להתחמק מתשלום מס. המערער נדון ל - 11 חודשי מאסר לריצוי בפועל, 8 חודשי מאסר מותנה וקנס בסך 15,000 ₪. הערעור מופנה כנגד חומרת עונש המאסר בפועל.

2. המערער הועמד לדין עם הנאשמת, חברה בע"מ שעסקה בתחום התקנת מערכות תקשורת, שבתקופה הרלוונטית לכתב האישום המערער היה מנהלה הפעיל. בשנים 2013-2015 עסקה החברה בתחומי תשתיות, כבלים, ניקיון, בנייה ושיפוצים. ואלה המעשים בגינם הורשע המערער על פי עובדות כתב האישום המתוקן: כדי להקטין את הכנסותיה החייבות במס של הנאשמת, המערער והנאשמת כללו בכרטסות הנהלת החשבונות שניהלה הנאשמת חשבוניות ע"ש החברות: 'שיר' ז.א.', 'מרוואן בנין ופיתוח בע"מ', 'מאסטר קט' וכן 'די אנד טי טראסט קומפני בע"מ' (להלן: "החברות"), בהן נרשם, בין היתר, שהן ניתנו בגין עבודות שונות, למרות שהחברות לא ביצעו אותן. סך החשבוניות הכוזבות עמד על 4,235,294 ₪ (לא כולל מע"מ). המע"מ שהיה נקוב בהן עמד על סך כ-720,000 ₪. הנאשמים, ניכוי 26 חשבוניות כוזבות בדוחות התקופתיים שהגישו לשלטונות מס ערך מוסף בשנים 2013-2014. חמש חשבוניות שהוצאו בשנת 2013 הוגשו כהוצאה בדו"ח השנתי למס הכנסה לשנת 2013. והדוחות השנתיים בעניין

טענות הצדדים

3. ב"כ המערער עותר לבטל את עונש המאסר בפועל שהוטל על המערער ותחת זאת ולהטיל עליו 9 חודשי מאסר בעבודות שירות וצו פיקוח במסגרת שירות המבחן למשך 12 חודשים. לטענתו, יש להעדיף את שיקולי השיקום בעניינו של המערער ולהימנע משליחתו למאסר מאחורי סורג ובריח, שם ייחשף לעבריינים ולא יקבל כל מענה טיפולי בשל תקופת המאסר הקצרה שהוטלה עליו. כמו כן טוען ב"כ המערער, כי יש להתחשב בכך שהעבירות נעברו בשנת 2013-2014, כתב האישום הוגש בשנת 2018 וגזר הדין ניתן בסוף שנת 2020, הגם שלא מדובר בפרשה מורכבת ואין הצדקה להימשכות ההליכים בעניינו של המערער.

מארבעת התסקירים שהוגשו בעניינו של המערער ניכר כי המערער עשה כל שאלל ידו על מנת לשקם את חייו. המערער נעדר עבר פלילי וזוהי לו מעידתו הראשונה והיחידה; הוא ניהל ומנהל אורח חיים נורמטיבי; הוא הכיר בחומרת מעשיו והביע חרטה על ביצועם. התסקירים בעניינו הינם חיוביים והם מלמדים כי הוא הפיק את הלקחים הנדרשים ועבר כברת דרך שיקומית משמעותית. במצב זה, שליחתו למאסר מאחורי סורג ובריח תגדע את השיקום שלו. הוסף ונטען, לאי התייחסות בית משפט קמא לכתב האישום המתוקן שבא לנוכח קשיים ראייתיים, כתב אישום שנגרעו ממנו 11 חשבוניות וחצי מיליון ₪. נטען, כי היה על בית משפט קמא להתייחס במפורש, בגזר הדין, לקשיים הראייתיים שהביאו לתיקון של כתב האישום. עוד הודגש חלוף הזמן, כאשר לא מדובר בנושא מסורבל ובחקירה ענפה ולא ניתן להתעלם ממנו. חלוף הזמן אף מקהה מעקרון הרתעת הרבים. קיימת טעות באי חריגה מטעמי שיקום כאשר המערער עבר הליך שיקום ארוך ומועיל, והיה על בית המשפט, לכל הפחות, למקם את המערער בתחתית המתחם לאחר שמצא לנכון לשלוח את המערער לממונה על עבודות השירות, דבר המשתלב בהליך השיקומי.

לעניין הסרת המחדל, נטען כי נעשו ניסיונות שלא צלחו ובנוסף המערער מצוי בפשיטת רגל תוך שנקבע, כך נטען, כי אין להפריז בחשיבות הסרת המחדל, ובית משפט קמא ייחס לכך משקל מכריע. כן באה בקשת המערער, במסגרת הערעור, לקבלת תסקיר נוסף, מסכם, בעניינו, ובאה הפנייה להחלטה בעניין דומה התומכת, כך נטען, בעמדתו שלפיה יש מקום להורות על מאסר בעבודות שירות.

ב"כ המשיבה טענה מנגד כי השיקולים שעמדו בבסיס ההסדר נעוצים ביעילות הדיון ולא בקשיים ראייתיים, ובכל מקרה הם אינם רלבנטיים עתה. מדובר בעבירות שבוצעו מאמצע שנת 2013 ועד לשנת 2015. לעניין השיהוי נטען, כי תיק זה קשור בפרשיה אחרת. החקירה בתיק זה הסתיימה בסוף 2016, ועל מעורבים אחרים הוטלו עונשי מאסר בפועל. וכן, נקבע כי גם אם הנאשם נמצא בפשיטת רגל אין בכך משום שיקול להקלה בעונש או הסרת מחדל. לעניין השיקום נטען, כי בעבירות מס המשקל המכריע ניתן לשיקולי הגמול וההרתעה על פני שיקול השיקום. במקרים רבים מדובר באנשים נורמטיביים ואין לחרוג, בעבירות אלה, ממתחם הענישה עקב שיקום. כמו כן, ניתן משקל בכורה לנושא ההרתעה בעבירות מס. בית משפט קמא נקט בדרך זו אך התחשב בהמלצות שירות המבחן, בתוך המתחם. בגזר הדין

ניתנה תשומת לב לפגיעה במערער ובמשפחתו ונעשה איזון נכון. אחרת עונשו היה חמור יותר, ואין מקום להזמנת תסקיר נוסף שכן דבר זה הובא בחשבון, ובאה הפניה להחלטות התומכות בכך שיש לדחות הערעור.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה כי הינו כבן 43 שנים, נשוי ואב לשלושה, עובד במרכז חינוכי טיפולי כרכז מועדונית טיפולית לנערים. ללא הרשעות קודמות ולא תלויים ועומדים נגדו תיקים פתוחים נוספים. אשר לעבירות בתיק זה, המערער קיבל אחריות לביצוען. הוא שולב בטיפול קבוצתי, נכח ב - 14 מפגשים, וניכר כי הוא מפיק תועלת ממנו ומבטא מוטיבציה להמשיך בו. הומלץ לגזור עליו עונש מאסר בעבודות שירות, שיאפשר לו לשמור על רצף תעסוקתי, צו מבחן למשך שנה, עונש מותנה וקנס.

דין

5. דין הערעור להידחות. כלל הוא, כי ערכאת הערעור אינה גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר הדין של הערכאה הדינית, וכי התערבותה בעונשים שנגזרו שמורה למקרים חריגים בלבד, בהם נפלה טעות מהותית, או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות, הואיל ולא נפלה כל טעות מהותית בגזר הדין.

6. לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, הבעת חרטה, העדר הרשעות קודמות, השתתפות והתמדה במסגרת הטיפול בשירות המבחן וחלוף הזמן מעת ביצוע העבירות, במהלכו לא נפתחו נגדו תיקים נוספים. מאידך, לחובת המערער נזקפת חומרת העבירות שביצע לאורך תקופה של כשנתיים, באופן מחזורי ולא חד פעמי, באופן מחושב ומתוכנן ותוך שימוש בחשבוניות כוזבות רבות, שהובילו לכך שהתחמק מתשלום מס ערך מוסף בסכום כולל משמעותי של כ-720,000 ₪.

המערער, בהיותו המנהל הפעיל של החברה, היה אמון על ניהולה הכספי של החברה ועל קיזוז מס תשומות והגשת דוחות אמת למס הכנסה ולמע"מ, ולפיכך, הוא נושא באחריות העיקרית לעבירות.

יתירה מכך, המערער לא הסיר את המחדל והנזק שנגרם לקופה הציבורית לא הוטב מה שעשוי היה להביא להקלה מסוימת בענישה שמידתה תלויה בהיקף ההשבה בהתאם להלכה פסוקה (ע"פ 1341/02 מזרחי נ' מדינת ישראל (21.10.2002); רע"פ 7851/13 חדר עודה נ' מדינת ישראל (25.10.2015)).

בית משפט קמא, עמד על הערכים המוגנים שנפגעו, על מידת הפגיעה בהם, ועל כך שהעבירה של הימנעות מתשלום מיסים שקולה לשליחת יד לקופת הציבור. מדובר בעבירות אשר הפיתוי לבצען גדול וסיכויי תפיסת העברין נמוכים. לפיכך, יש להטיל עונשים שירתיעו נאשמים מביצוע עבירות דומות, ולתת ביטוי לקלון שבעבירות מסים ולכך שאין

הבדל בין מי שמתחמק מתשלום מס אמת ובין מי ששולח יד לרכוש חברו. עונשו של המערער נקבע ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, ובנסיבות דנן, העונשים שקבע בית משפט קמא מקובלים עלינו ולא מצאנו מקום להתערב בהם. על כן, לא מצאנו להיעתר לבקשה לקבלת תסקיר נוסף.

אשר-על כן, הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 19/9/21 עד השעה 10:00 בבית המעצר ניצן.

ניתן היום, יב' בתמוז, תשפ"א, 22 ביוני, 2021, במעמד ב"כ המערער, המערער עצמו וב"כ המשיבה.

מרים ליפשיץ-פריבס, שופטת

אריה רומנוב, שופט

השופט רפי כרמל, סגן נשיא, אב"ד